

ОЛЕКСАНДА СЕРБЕНСЬКА У ВИРІ ПЕДАГОГІЧНОГО, НАУКОВОГО І ГРОМАДСЬКОГО ЖИТТЯ

ЗА ЩО МИ ЛЮБИМО РІДНУ МОВУ

Юрій Васьківський

Першокурсникам факультету журналістики завжди цікаво, хто їх вчитиме, як, які предмети викладатимуться. Так сьогодні. Так було і за десять років до здобуття Україною незалежності, у 1981 році. Пригадується іскрометний, фонтануючий ідеям воли виступ відомого вже на той час письменника Володимира Яворівського, раціональні настанови тодішнього власкора “Советской индустрии” Леоніда Сотника і нудуваті, але правильні, з партійної точки зору, слова одного з очільників міста, якому за посадою довелося пітніти в триста шістьдесят четвертій аудиторії. Партія дбала про формування світогляду майбутніх бійців ідеологічного фронту.

Нашому курсові пощастило на талановитих педагогів. Ми заслуховувалися лекціями відомого вченого і блискучого оратора професора Володимира Здоровеги. Були свідками педагогічного розквіту тоді ще доцента Василя Лизанчука, який ілюстрував викладання інформаційних жанрів прикладами власних публікацій, педантично виважені лекції Дем’яна Григораша, емоційні – Йосипа Лося. Саме той період історики називають застійним. Нехай це буде на їхній совісті, але тоді закладався фундамент революційних змін у державі, на факультеті, який щоразу доводив своє право підніматися щаблем вище, зміцнюючи матеріальну базу, якісний склад педагогічного колективу. Той час у товариському колі однокурсників хтось підсумував віршованим рядком: “Ну що ж, так в світі повелось... нам знати тих і інших довелось”. До числа тих, кого завжди радо кличемо на зустрічі випускників належить Олександра Антонівна Сербенська, зразковий науковець і педагог, людина, чії поради становлять для нас неоцінний життєвий багаж. Це сьогодні Олександра Антонівна – високоповажаний професор, автор багатьох посібників і монографій, що на правду стали надбанням не тільки факультету журналістики і Львівського національного університету імені Івана Франка, а без перебільшення – загальноукраїнським.

Перед першокурсниками майже відразу постав вибір або вчишся, або вчишся і працюєш на будівництві гуртожитків. Почесною загалом місією будівельників скористалося чимало моїх однокурсників. Партком і комсомольська організація університету гарантувала для таких студентів стипендію. Здебільшого так воно і було: студенти-будівельники обходили з заліковими без особливих проблем викладачів і отримували стипендію. Проблеми виникали тільки з української мови. Викладач ніяк не хотіла виявляти комуністичної свідомості, а вимагала – чого б ви думали: знань. Принципова позиція Олександри Антонівни, звісно, не подобалась керівництву.

Найцікавіше, що з “будівельників” на Олександрю Антонівну мало хто ображався. Любов до мови, розвинута завдяки талановитому і вимогливому педагогові, стала для більшості в пригоді. Через те, мабуть, серед моїх однокурсників – прозаїки, поети-лірики, працівники культури та освіти. Так, мабуть, формується державницький підхід.

Уміла привити Олександра Антонівна й повагу до дисципліни. Для тих, хто запізнився на лекцію, двері були зачиненими. До речі, в аудиторії ніде було сісти і часто доводилося добігати, бо можна було поцілувати клямку.

Покоління Олександри Антонівни окрилене не тільки професіоналізмом і відповідальністю, а й рідкісним умінням зацікавити предметом викладання. По сьогодні пам’ятаємо лекції про лексичний склад мови. Для багатьох моїх однокурсників справжнім відкриттям була лекція про словники української мови, вміння їх використовувати у журналістській практиці.

Чи завжди доля була світла і благодатна до Олександри Антонівни? Заслужений авторитет у наукових колах, оточення талановитих науковців і здібних учнів – звання заслуженого професора Львівського національного університету найпромовистіше це доводить. Відомо про те, що й з профспілкової організації виходила, бо розійшлася в розумінні справедливості з тодішніми очільниками. Зрештою, а кому потрібна профспілка, яка є благом для окремих осіб, а не громади.

Характерні риси – оптимізм, добро, гармонія, успіх і повага, які супроводжують Олександрю Антонівну останнім часом, напрацьовувалися роками. Мені не зовсім зручно було пропонувати їй керівництво науковою роботою однієї з учениць Малої академії наук. Академік АН вищої школи, дійсний член НТШ, професор на той час очолювала Вчену раду з захисту дисертацій на філологічному факультеті, тож мала право відмовитися. Що й казати, мало того, що погодилася, а й спільна робота школярки і науковця дала прекрасний результат – була визнана однією з найкращих під час Всеукраїнського конкурсу. Таких прикладів щодо педагогічної діяльності Олександри Антонівни можна наводити багато.

Майбутні магістри по декілька разів переписують роботи, відшліфовують слово, опановують науковий стиль і, зрештою, дякують, бо виходять грамотними фахівцями, які можуть прикрасити ефір багатьох загальнонаціональних каналів.

Саме завдяки таким людям, як Олександра Антонівна факультет журналістики сьогодні – потужний науковий осередок, що адекватно й виважено реагує на реалії й вимоги сьогодення, працює на перспективу.

Як член Вченої ради факультету, заслужений професор Львівського національного університету імені Івана Франка, Олександра Антонівна глибоко переймається проблемами освіти, надає практичні рекомендації щодо поліпшення навчального процесу.

Сьогоднішні студенти, аспіранти, молоді науковці мають нагоду послухати напутнє слово Великої Трудівниці, отримати добрий заряд наснаги, до самовдосконалення фахового зростання, людяності і терпеливості, огорнутися надією й упевненістю у гідне майбутнє України.

Ми любимо Вас, дорога Олександрю Антонівно. Подальшого Вам творчого нахнення, нехай життя буде як свято, здоров’я, успіхів, достатку я Вам з повагою бажаю.

Стаття надійшла до редколегії 10.09.13

Прийнята до друку 08.10.13